

SUMMARY

Nemobius sylvestris in the dunes near Bergen (Orthoptera)

A large population of *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792) has been found in the dunes near Bergen (Noord-Holland), 60 km northwest of the nearest known site in the Gooi-area. This discovery sheds new light on a specimen from Bergen found in a collection, which was thought to be mislabelled.

W. Kerkhof
Van der Woudestraat 49
1815 vv Alkmaar

CHEILOSIA CAERULESCENS IN NEDERLAND IN 1998 (DIPTERA: SYRPHIDAE)

Menno Reemer

Het zwaartepunt van de Europese verspreiding van de zweefvlieg *Cheilosia caerulescens* (Meigen, 1822) ligt in Centraal-Europa (Van der Goot 1981). De soort is pas sinds kort uit ons land bekend. Op 20 september 1986 werd het eerste exemplaar gevangen op de Sint Pietersberg bij Maastricht (Van Aartsen 1993, Van der Goot 1989). Tussen 1986 en 1997 is de soort nog driemaal in Zuid-Limburg verzameld (Bob van Aartsen, Jeroen van Steenis, Willem Renema) en één keer bij Arnhem (Johnny Smit) (NJN 1998, landelijk zweefvliegenbestand EIS-NL en NJN).

In 1998 werd *C. caerulescens* op drie nieuwe vindplaatsen verzameld in Noord-Brabant en bij Heemstede in Noord-Holland, en ook weer op de Sint Pietersberg (tabel 1). In figuur 1 staan alle Nederlandse vondsten weergegeven. De vangsten in Heemstede zijn de meest noordwestelijke in het areaal. De soort lijkt twee generaties te hebben: van eind april tot half mei en van eind juli tot half september.

Op het exemplaar van de Sint Pietersberg na zijn

Figuur 1
Vindplaatsen van *Cheilosia caerulescens* in Nederland.
Figure 1
Records of *Cheilosia caerulescens* in The Netherlands.

vindplaats	coördinaten	datum	aantal/sexe	leg	col	opmerkingen
Den Bosch (NB)	150-398	28-4-1998	1 vr	T. Termaat	B. Wakkie	op blad klimop
St. Pietersberg (LI)	176-314	14-5-1998	1	B. van Aartsen	B. van Aartsen	
Eindhoven (NB)	160-381	23-7-1998	1 mn, 1 vr	K. Goudsmits	M. Reemer	op bloem gele composiet
Heemstede (NH)	103-483	2-8-1998	2 vr	M. Reemer	M. Reemer	op bloem guldenroede

Tabel 1

Vangsten van *Cheilosia caerulescens* in Nederland in 1998.

Table 1

Dutch records of *Cheilosia caerulescens* in 1998.

alle exemplaren uit 1998 gevangen in achtertuinen (in alledrie de gevallen in de tuin van de ouders van de verzamelaars!). Ook enkele gegevens uit eerdere jaren betreffen vangsten in tuinen of binnenshuis (NJV 1998). In Centraal-Europa komt de soort voor in berggebieden. Misschien verklaart dit de schijnbare voorkeur voor een stedelijke ('rotsachtige') omgeving.

Cheilosia caerulescens is in de jaren negentig duidelijk meer gevangen dan in eerdere decennia. Het aantal vangsten was in het afgelopen jaar het hoogst. Ook in Duitsland is *C. caerulescens* recent op een onverwacht noordelijke plaats verzameld: in de botanische tuin van Berlijn (Wolff 1998). Het is niet waarschijnlijk dat deze vrij eenvoudig te herkennen soort vroeger over het hoofd is gezien. Het is nog onduidelijk of *C. caerulescens* zich in Nederland voortplant of hier alleen als zwerver voorkomt. Wolff (1998) oppert de mogelijkheid dat de larven worden aangevoerd met tuinplanten. Dan blijft het echter de vraag waarom dat niet eerder is gebeurd.

Hierbij dank ik Bob van Aartsen, Kees Goudsmits en Tim Termaat voor het doorgeven van hun gegevens.

Aartsen, B. van 1993. Nieuwe en zeldzame zweefvliegen voor de Nederlandse fauna (Diptera: Syrphidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 5: 5-8.

Goot, V.S. van der 1981. De zweefvliegen van Noordwest-Europa en Europees Rusland, in het bijzonder van de

Benelux. – Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Hoogwoud.

Goot, V.S. van der 1989. Zweefvliegen. – Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Hoogwoud & Jeugdbondsuitgeverij, Utrecht.

NJV 1998. Voorlopige atlas van de Nederlandse zweefvliegen (Syrphidae). – EIS-Nederland, Leiden & NVJ, 's Graveland.

Wolff, D. 1998. Zur Schwebfliegenfauna des Berliner Raums (Diptera, Syrphidae). – Volucella 3: 87-131.

SUMMARY

New records of *Cheilosia caerulescens* in The Netherlands (Diptera: Syrphidae)

Cheilosia caerulescens is a rare hoverfly in The Netherlands. Until 1998 only four records were known, the first in 1986. In 1998 the species was found on three new and one old locality. The record from Heemstede (province of Noord-Holland) is among the northernmost in the European distribution of this species. Three of the four records originate from gardens.

M. Reemer
EIS-Nederland
Postbus 9517
2300 RA Leiden
e-mail: Reemer@naturalis.nnm.nl